

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для здобувачів спеціальності 053 Психологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ОДЕСА
ОНУ
2023

**УДК 159.9: 378.4.091.33-027.22(076)
В524**

Укладачі:

О. С. Данілова, кандидат психологічних наук, доцент кафедри клінічної та практичної психології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Е. Д. Булгак, старший викладач кафедри клінічної та практичної психології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

Л. К. Ворнікова, старший викладач кафедри диференціальної і спеціальної психології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Рецензенти:

Л. М. Дунаєва, доктор політичних наук, професор кафедри соціальної роботи Одеського національного університету імені І. І. Мечникова;

М. К. Кременчуцька, доцент кафедри диференціальної і спеціальної психології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

*Рекомендовано вченою радою факультету
психології та соціальної роботи ОНУ імені І. І. Мечникова.
Протокол № 2 від 26 жовтня 2022 р.*

В524 **Виробнича** практика [Електронний ресурс] : електр. метод. рекомендації для здобувачів спеціальності 053 Психологія першого (бакалавр.) рівня вищої освіти // уклад. О. С. Данілова, Е. Д. Булгак, Л. К. Ворнікова – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2023. – 31 с. – 0,6 МБ.

Методичні рекомендації містять всю необхідну інформацію освітнього компонента «Виробнича практика» для студентів напряму підготовки 053 Психологія на факультеті психології та соціальної роботи ОНУ імені І. І. Мечникова. Ціль рекомендацій – надати методичну допомогу студентам у підготовці до освітнього компонента «Виробнича практика».

Методичні рекомендації призначено для студентів денної й заочної форми навчання за спеціальністю 053 Психологія і можуть бути використані студентами й викладачами відповідних кафедр.

УДК 159.9: 378.4.091.33-027.22(076)

ЗМІСТ

Вступ	4
Мета та завдання навчальної дисципліни	5
Організація проведення практики	7
Зміст виробничої практики	7
Завдання для здобувачів	10
Методичне забезпечення	10
Форми контролю і методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)	10
Підбиття підсумків виробничої практики	15
Рекомендована література	15
Електронні інформаційні ресурси	16
Додатки	17

ВСТУП

Програма початкової дисципліни «Виробнича практика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої спеціальності 053 **Психологія**.

Програму розроблено на підставі Положення про порядок проведення практики здобувачів вищої освіти в Одеському національному університеті імені І. І. Мечникова.

Зміст виробничої практики полягає у проведенні практичної та дослідницької роботи в умовах базової організації. Практика передбачена навчальним планом на 4-му курсі у 1-му семестрі для очної форми навчання та на 5-му курсі у 1 семестрі для заочної форми навчання. Обсяг виробничої практики – **6 тижнів**. Проводиться в рамках навчального процесу.

Виконуючи програму практики, студенти закріплюють вміння, отримані при виконанні практичних завдань попередніх років навчання, розвивають професійні якості відповідно до вимог до особистості і умінь практичного психолога. Результатом практики виступає випускна кваліфікаційна робота.

Виробнича практика проводиться в структурних підрозділах і на базах університету, а також на інших базах.

Мета проведення виробничої практики є формування у студентів та закріплення теоретичних знань в області загальної, диференціальної та соціальної психології а також з основних розділів клінічної психології і отримання навичок їх практичного застосування в реальних умовах професійної діяльності психолога в службі екстреної психологічної допомоги.

У період практики закладаються основи досвіду професійної діяльності, практичних умінь і навичок, професійних якостей особистості майбутнього фахівця з психології за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр.

Виробнича практика для студентів спрямована на формування загальних і фахових компетентностей здобувачів вищої освіти, закріплення теоретичних знань, отриманих за час навчання, набуття і удосконалення практичних навичок і умінь за відповідною спеціальністю.

Керівниками-методистами практики є викладачі кафедр ФПСР згідно з затвердженим навантаженням.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета виробничої практики студентів полягає у набутті професійних вмінь та навичок застосування теоретичних знань, здобутих студентами в процесі навчання.

Предмет вивчення дисципліни. Навчальна дисципліна «Виробнича практика» змістовна у проведенні науково-дослідницької роботи в умовах базової організації. Закріплюються вміння, отримані при виконанні практичних завдань попередніх років навчання, розвиваються професійні якості відповідно до вимог до особистості і умінь практичного психолога.

Основні завдання практики:

- поглиблення та закріплення теоретичних та практичних знань з дисциплін психологічного циклу;
- набуття вмінь та навичок діагностичної, консультативної, експертної, профілактичної, реабілітаційної роботи психолога-практика.
- освоєння професійної позиції психолога в ході самостійного виконання професійних завдань, поставлених керівником від бази практики.
- засвоєння на практиці показання та протипоказання до окремих видів профілактичних і психотерапевтичних втручань (індивідуальної, групової та сімейної).
- набування навичок самостійного проведення наукової та практичної роботи.

Програмні компетентності

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

СК12. Уміння адаптуватися до нових ситуацій та здатність до професійної мобільності.

Програмні результати навчання (ПРН)

ПР2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.

ПР3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т. ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.

ПР4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.

ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів тощо відповідно до вимог замовника.

ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

ПР14. Ефективно виконувати різні ролі в команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.

ПР18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПР19. Демонструвати навички аналізу своєї діяльності та застосування методів когнітивної та емоційної регуляції власної діяльності, фізичного та психічного стану.

У результаті проходження практики студент повинен:

знати:

- основні функції та напрямки діяльності психолога в закладах, де відбувається практика;
- основні види задач, що розв'язує психологічна служба бази практики;
- принципи та структуру програми психологічного дослідження;
- специфіку застосування методу тестування у психодіагностичній діяльності психолога.

вміти:

- аналізувати проблемні психологічні ситуації;
- проводити психодіагностичну, психокорекційну, психопрофілактичну роботу та психодіагностичні заходи;

- використовувати психодіагностичні методи психології в дослідницькій і практичній діяльності;
- скласти програму, визначати завдання, здійснювати психологічне дослідження особистості та формулювати аргументовані висновки.

ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ

Перед початком практики проводиться настановна конференція, на якій організатор та керівники навчальної практики повідомляють студентам інформацію про:

- 1) мету та завдання практики;
- 2) тривалість практики;
- 3) місце проходження практики;
- 4) обов'язки студентів-практикантів;
- 5) графік консультацій;
- 6) види робіт, які повинні виконувати практиканти;
- 7) форму звітної документації;
- 8) контроль та критерії оцінювання практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підбиваються на засіданні вченої ради факультету психології та соціальної роботи.

На підсумковій конференції організатор та керівники навчальної практики аналізують якість виконання студентами завдань практики, студенти звітують про проходження практики в установах та висловлюють пропозиції щодо її вдосконалення.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Проходження практики здійснюється шляхом ознайомлення з базами практики та передбачає активну самостійну роботу студентів щодо поглиблення своїх знань. Головною метою самостійної роботи студентів є уточнення та закріплення своїх знань, які були надбані на лекційних заняттях. А також вміння використовувати ці знання в практичній дії.

Під час практики студент виконує наступні види завдань:

- складає характеристику установи-бази практики з точки зору визначення проблем, які потребують цілеспрямованому психологічному дослідженні, і формулює запити до засобів дослідження.

- в ході практики студенти знайомляться з інструментарієм роботи психолога. У перший день студенти знайомляться з базою практики.

Протягом наступних одного-двох днів студенти складають календарний план роботи та графік відвідування місця проходження практики. У календарному плані повинно бути детально (по датах і годинах) описані види роботи студента під час проходження практики. У графіку відвідування зазначається дата, години і місце знаходження практиканта.

Всі етапи студент описує в щоденнику практики, докладаючи зразки витратних матеріалів та тестів (анкет, опитувальників). По закінченню практики студент повинен скласти і оформити звіт про проходження практики та подати його керівнику практики для перевірки, затвердити його підписами, мати відгук про роботу студента за весь період проходження практики.

Під час проходження практики студенту необхідно провести декілька психо-діагностичних заходів і представити їх у матеріалах практики за такою схемою:

- Дата проведення дослідження.
- Досліджуваний (стать, вік, клінічний діагноз з коротким анамнезом).
- Методики дослідження.
- Хід дослідження (описати послідовність дослідження, поведінки досліджуваного).
- Результати (зведена таблиця емпіричних даних) і їх інтерпретація.
- Висновки і рекомендації.
- Додатки (емпіричні матеріали дослідження, анкети, малюнки, бланки).

Студент на підставі отриманих даних робить висновки, враховуючи при цьому морально-етичні норми психолога. Представник установи (практичний психолог) оцінює отримані дані, їх кількісний та якісний аналіз, відповідність вимогам установи, форму висновків і виставляє оцінку за цей етап проходження практики як заключний.

Загальна оцінка всіх етапів відображається в характеристиці студента-практиканта, яку дає керівник практики від установи.

Після завершення виробничої практики проводиться підсумкова конференція, захист виробничої практики.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1 тиждень. Знайомство з закладом/установою/організацією

Тема 1. Вивчити загальні відомості про заклад/установу/ організацію: назва, адреса, ціль створення, її структура.

Тема 2. Ознайомитися з основними напрямками роботи в закладі/установі/організації.

Тема 3. Скласти програму с керівником практики від закладу, відібрати методи дослідження, визначення процедури проведення досліджень, підготовку робочих матеріалів

2 тиждень. Аналіз документації, методів та прийомів роботи у закладі/ установі/ організації

Тема 1. Вивчити та провести короткий аналіз документів, що використовуються в діяльності закладу/установи/організації (психологічної консультації).

Тема 2. Вивчити та описати основні методи та прийоми роботи практичного психолога.

Тема 3. Спільно з керівником практики від закладу/ установи/організації або з практичним психологом провести аналіз методів та практик у закладі.

3, 4, 5 тижні. Проходження практики у закладі/установі/ організації

Тема 1. Проведення дослідження згідно з засобами закладу/ установи/ організації.

Тема 2. Проведення дослідження згідно з засобами закладу/ установи/ організації.

Тема 3. Проведення дослідження згідно з засобами закладу/ установи/ організації.

6 тиждень. Заключний. Складання висновків. Підготовка до захисту виробничої практики.

Тема 1. Первинна обробка та аналіз одержаних результатів дослідження

Тема 2. Складання висновків та підготовка звіту за матеріалами проведеного дослідження та виконаних робіт.

Тема 3. Підготовка презентації захисту виробничої практики.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ

Проходження практики здійснюється шляхом ознайомлення з базою практики та передбачає активну самостійну роботу студента щодо поглиблення своїх знань.

Головною метою самостійної роботи студента є уточнення та закріплення своїх знань, які були надбані на лекційних заняттях. А також вміння використовувати ці знання в практичній дії.

Програма практики включає в себе обов'язкове виконання наступних завдань:

1. Вивчення та аналіз науково-психологічної літератури з використанням фонду НБ та Інтернет ресурсів, конспектування першоджерел, складання тезаурусу за темою дослідження.

2. Вивчення ситуації конкретного психологічного запиту, складання програми.

3. Формулювання гіпотез, вибір методів, визначення процедури проведення досліджень, підготовка робочих матеріалів.

4. Проведення дослідження та виконання поставлених завдань; первинна обробка одержаних результатів.

5. Аналіз одержаних результатів, складання висновків та підготовка звіту за матеріалами проведеного дослідження та виконаних робіт.

6. Підготовка матеріалів роботи с презентацією у електронному вигляді. Підготовка до захисту практики.

МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Робоча програма навчальної дисципліни;
Силабус.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ І МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ (У Т.Ч. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ)

Форма підсумкового контролю – **диференційний залік**.

Студент допускається до складання заліку з виробничої практики у разі виконання програми практики в повному обсязі.

Критерії оцінювання практики:

– **ступінь** виконання студентами завдань практики;

- **якість** знань, проявлених під час практики та їх відображення у звітній документації;
- **рівень** сформованості умінь та навичок практичної роботи студентів як майбутніх фахівців

Розподіл балів виробничій практиці

№	Види робіт	Максимальна кількість балів
1	Психологічне дослідження (оцінюється керівником практики від кафедри)	50
2	Робота студента під час практики (оцінюється базою практики)	20
3	Ведення щоденника практики, календарно-тематичного плану, презентації, оформлення документації, звіту практики студентом (оцінюється керівником практики від кафедри)	10
4	Захист практики: Оцінка захисту матеріалів і результатів дослідження перед комісією (компетентність, уміння представити й узагальнити результати проведеної роботи, давати аргументовану відповідь на питання). Презентація звіту	20
	Сума	100

Критерії оцінювання психологічного дослідження

Оцінка у балах (за національною шкалою)	Критерії оцінювання
15	Психодіагностичне обстеження (бланки, протоколи, інший інструментарій; кількісна обробка результатів). Доцільний вибір методів і методик дослідження; Проведення повторної діагностики і порівняльного аналізу.
20	Складання корекційно-розвивальної програми. вмиле проведення діагностичної, корекційної, просвітницької роботи
15	вміння робити адекватні, обґрунтовані висновки проведеного емпіричного дослідження
50	Усього

Критерії оцінювання роботи студента під час практики

Оцінка у балах (за національ- ною шкалою)	Критерії оцінювання
20	Робота студента в термінах проходження практики: - систематичне відвідування бази практики; - своєчасне виконання індивідуального плану; - своєчасне подання звіту на перевірку; - ведення щоденника.

Критерії оцінювання оформлення документації, звіту практики

Оцінка у балах (за національ- ною шкалою)	Критерії оцінювання
10	Дотримання вимог щодо оформлення звіту: брошурування, наявність і оформлення титульної сторінки; акуратність подання тексту, відсутність виправлень, помилок; наявність змісту та нумерація сторінок текстового матеріалу звіту, таблиць, малюнків; відповідність мети та завдання виробничої практики; виконання розрахунків, креслень, графіків, таблиць, гістограм; наявність елементів науково-дослідного характеру (гіпотеза)

Критерії оцінювання захисту практики

Оцінка у балах (за національ- ною шкалою)	Критерії оцінювання
20	Повне, термінологічно правильне, якісне і чітке виконання завдань виробничої практики. Ґрунтовність доповіді по результатах виробничої практики; аргументованість відповідей на зауваження керівника; чіткість, структурованість доповіді; володіння увагою аудиторії; використання засобів наочності та наявність презентації

За результатами звітування та підсумування всіх видів виконаних робіт виставляється підсумковий бал за практику.

**Зміст критеріїв та шкала оцінювання результатів
виробничої практики:**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою		Критерії
90–100	А	відмінно	зараховано	Продемонстрована активність та ініціативність у виконанні доручень керівника від бази практики. Всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати і творчо використовувати теоретичні та практичні знання. У щоденнику студента зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики
			зараховано	Звіт про проходження практики оформлений у відповідності до вимог та має практичне значення. Відповідь студента на питання членів комісії вичерпна та свідчить, що студент оволодів практичними навичками
85–89	В	добре		Продемонстрована помірна активність у виконанні доручень керівника від бази практики. Завдання практики виконані правильно, але недостатньо повно. У щоденнику студента зафіксовано зміст роботи протягом усього періоду проходження практики. У звіті розкрита програма практики, але мають місце окремі недоліки не принципового характеру. Студент на захисті продемонстрував добрі знання, відповів на запитання членів комісії

75–84	С		Оцінка керівника від бази практики – «добре». Завдання практики виконано, але неповно, в ході виконання завдань наявні незначні помилки. Мають місце окремі зауваження щодо оформлення звіту та щоденника. Допущені граматичні та стилістичні помилки; мають місце неточності у розрахунках при проведенні аналізу; на захисті студент продемонстрував задовільні знання; мають місце неповні відповіді на запитання членів комісії
70–74	D	задовільно	Оцінка керівника від бази практики – «задовільно». В ході виконання завдань допускалися помилки. Щоденник оформлено недбало. Звіт про проходження практики оформлений з численними помилками або не в повному обсязі. На захисті студент проявив слабкі знання досліджуваного об'єкта, не зумів задовільно відповісти на поставлені запитання членів комісії
60–69	E		Оцінка керівника від бази практики – «задовільно». Завдання виконано з суттєвими помилками. Щоденник недооформлено. Звітні документи оформлені з помилками. Здобувач неспроможний дати пояснення до наданих у звіті матеріалів, що свідчить про низький рівень володіння знаннями, уміннями та компетенціями

35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	Здобувач порушував індивідуальний графік проходження практики. Завдання не виконані. Щоденник практики не заповнений. Оформлення звіту не відповідає вимогам, зміст завдань у звіті не розкрито. На запитання комісії відповіді надати не може
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	На базу практики не з'явився. Відсутні звітні документи: звіт, щоденник з практики та характеристика

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення виробничої практики студент подає керівнику практиці для перевірки таку документацію:

1. **Щоденник** проходження практики, завірений та підписаний керівником бази практики (установи), в якому дана розгорнута характеристика про проходження практики та виконаний обсяг роботи .

2. **Календарно-тематичний план** проходження виробничої практики.

3. **Звіт** про виконання програми та індивідуального плану практики.

4. **Презентацію** по проходженню практики.

Оформлений звіт одночасно з характеристикою та заповненим «Щоденником студента по практиці», завіреним керівником практики від організації, здається керівникові практики від кафедри на перевірку.

У разі виконання програми практики в повному обсязі студент допускається до складання диференційованого заліку з виробничої практики.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Максименко С. Д. Адаптація психодіагностичних методик: шкала досвіду агресивних впливів, шкала професійної автономності та шкала професійної мобільності / С. Д. Максименко,

- О. М. Кокун, Є. В. Тополов // Практ. психологія та соц. робота. – 2020. – № 3. – С. 25 – 31.
2. Методичні рекомендації до проходження виробничої практики (для добувачів спеціальності 053 «психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / Данілова О. С., Булгак Е. Д., Ворникова Л. В. – Одеса: Одес. нац. ун-т імені І. І. Мечникова, 2022. – 35 с.
 3. Методичні вказівки до написання комплексних курсових робіт здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» / О. І. Кононенко, М. К. Кременчуцька. – Одеса : Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова, 2020 – 32 с.
 4. Навчальні та виробничі практики : методичний посібник / заг. ред. Є. А. Антонович. Івано-Франківськ, 2020. – 56 с.
 5. Організація діяльності психологічних служб: Навчальний посібник – Львів: «Новий Світ – 2000», 2019. – 372 с.
 6. Пачковський Ю. Ф. Психологія підприємництва. Навчальний посібник. К.: Каравела, 2018. 416 с.
 7. Тверезовська Н. Т. Практика студентів у соціальних установах України [текст] : навч. посіб. / Н. Т. Тверезовська, Л. А. Сатановська. – К. : «Центр учбової літератури», 2020. – 378 с.

ЕЛЕКТРОННІ ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://nbuv.gov.ua> – Електронні інформаційні Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського ресурси
2. <https://pidru4niki.com> Букнет Електронні книги безкоштовно
3. <http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv> Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України
4. <https://www.apa.org/pubs/journals/amp/> American Psychological Association
5. <https://www.tandfonline.com/toc/vsoc20/current> The Journal of Social Psychology
6. <https://onlinelibrary.wiley.com/journal/20448309> The British Psychological Society
7. <https://www.apa.org/pubs/journals/psp/> Journal of Personality and Social Psychology

Зміст проходження практики

1 тиждень. Проходження практики.

Тема 1. Вивчити загальні відомості про організацію: назва, адреса, ціль створення, структура організації.

Тема 2. Ознайомитися з основними напрямками роботи.

Тема 3. Скласти програму с керівником практики від закладу, відібрати методи дослідження, визначити процедури проведення досліджень, підготовка робочих матеріалів.

2 тиждень. Проходження практики.

Тема 1. Вивчити та провести короткий аналіз документів, що використовуються в діяльності організації (психологічної консультації).

Тема 2. Вивчити та описати основні методи та прийоми роботи психолога.

Тема 3. Спільно з керівником практики від закладу, або з психологом провести аналіз методів та практик у закладі.

3, 4, 5 тижні. Проходження практики.

Тема 1. Проведення дослідження згідно з засобами закладу.

Тема 2. Проведення дослідження згідно з засобами закладу.

Тема 3. Проведення дослідження згідно з засобами закладу.

6 тиждень. Заключний. Складання висновків. Підготовка до захисту виробничої практики.

Тема 1. Первинна обробка та аналіз одержаних результатів дослідження.

Тема 2. Складання висновків та підготовка звіту за матеріалами проведеного дослідження та виконаних робіт.

Тема 3. Підготовка презентації захисту виробничої практики.

Правила написання звітної документації

Звіт про проходження практики обсягом 10–15 сторінок формату А4 містить конкретний опис виконаної студентом роботи. Звіт має містити розділи згідно з робочою програмою, відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції.

Текст звіту може містити відповідні розрахунки, пояснення, таблиці, схеми, діаграми тощо. Виконання індивідуального плану з науково-дослідної роботи відбивається у звіті окремим розділом.

Звіт містить такі компоненти у зазначеній послідовності:

1. Титульний аркуш;
2. Зміст (вказуються найменування розділів звіту та номери сторінок, що починають розділи);

3. Вступ. Практикант відображає цілі і задачі, які він вирішував в процесі практики, стисло описує контингент;
4. Основна частина (опис видів робіт, що ввійшли до робочої програми);
5. Висновки (стисло й по суті викладається думка про результати проходження практики і вносяться пропозиції з поліпшення її організації);
6. Література (приводиться перелік літератури, методичних матеріалів, що використовувалися студентом у процесі проходження практики);
7. Додатки.

Захищені звіти про практику здаються на кафедру практичної та клінічної психології керівником практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підбиваються на засіданні вченої ради факультету психології та соціальної роботи.

Форма звітності здобувача вищої освіти за практику – це подання письмового звіту, підписаного і оціненого безпосередньо керівником бази практики.

Письмовий звіт разом з іншими документами, встановленими університетом, зазначеними в робочій програмі практики (щоденник, характеристика та ін.), подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу. Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури тощо. Оформлюється звіт за вимогами, що визначені у програмі практики.

Загальний звіт з навчального підрозділу по кожному з видів практики, який проводився в навчальному році, має бути поданий до навчального відділу у встановлений термін, але не пізніше ніж через 2 тижні після закінчення практики.

Звіт захищається здобувачем вищої освіти у комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівник практиками спеціальності, викладачі-керівники практики від кафедри та (по можливості) керівник від бази практики. Комісія приймає залік (або диференційований залік) у здобувачів вищої освіти на базах практики в останні дні її проходження або в університеті протягом перших десяти днів після закінчення практики.

Захищені звіти про практику здаються на кафедру практичної та клінічної психології та соціальних теорій, соціальної роботи керівникам практики.

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підбиваються на засіданні вченої ради факультету психології та соціальної роботи.

Звіт рекомендується готувати протягом усього періоду практики, при підготовці тексту необхідно дотримуватися вимог чіткого викладу матеріалу, логічності, стислості й точності тексту, обґрунтованості висновків і пропозицій.

Обсяг письмового звіту – 20–30 сторінок друкованих аркушів у форматі А4. Кращим варіантом оформлення результатів практики є оформлення за допомогою комп'ютерної техніки (кегель 14). Для оформлення письмового звіту

наприкінці виробничої практики відводиться 3 дні. Звіт перевіряється, оцінюється і затверджується керівниками практик від бази і університету.

У **щоденнику** студент фіксує зміст роботи протягом усього періоду проходження практики і вказує тривалість виконання того чи іншого виду роботи.

Правила ведення й оформлення щоденника

1. Під час практики студент щодня коротко повинен записувати в щоденник усе, що він зробив за день для виконання календарного плану проходження практики.

2. Щонайменше раз на тиждень студент повинен подавати щоденник керівникам практики від фахової кафедри та підприємства, які перевіряють щоденник, дають письмові зауваження, додаткові завдання й підписують записи, що зробив студент.

3. Після закінчення практики щоденник подається керівникам практики від фахової кафедри та підприємства.

4. Оформлений щоденник студент повинен захистити перед комісією кафедри соціальних наук та соціальної роботи.

5. Без заповненого щоденника практика не зараховується.

План ведення щоденника:

- дата, час;
- мета і завдання;
- план роботи на день;
- зміст роботи;
- досягнуті результати;
- зауваження та пропозиції практиканта, оцінка власної діяльності;
- зауваження та пропозиції керівника практики.

Студент здає письмовий звіт про пройдену практику з обов'язковою оцінкою керівника практики. Оцінка за практику виставляється за п'ятибальною шкалою.

Відгук з бази практики

Відгук з бази практики складає її керівник за підписом керівника установи, де відбувалася практика.

Відгук керівника практики від бази практики повинен відображати ділові та моральні якості, виявлені студентом при проходженні практики, та оцінку його діяльності.

Відгук складається за результатами діяльності практиканта, його ставлення до виконання завдань і містить пропозиції та зауваження щодо певних аспектів роботи практиканта.

Підготовка презентації захисту виробничої практики

Студенти повинні підготувати презентацію, в якій буде відображено мету, зміст, всі етапи виробничої практики. Надруковані презентації та презента-

ції в елеронному варіанті здаються на кафедру практичної та клінічної психології та соціальних теорій керівником практики.

Типове індивідуальне завдання з виробничої практики бакалаврів

1. Ознайомитись із організаційною структурою організації, в якій студенти проходять практику, правовими засадами її роботи й функціонування.
2. Вивчити регламент роботи організації.
3. Ознайомитись із положеннями про відповідні управління, в рамках яких проходить практика-спеціалізація.
4. Ознайомитись із правовою базою функціонування відповідного управління.
5. Засвоїти методи збору й аналізу інформації з питань соціально-економічного розвитку Одеського регіону, прийняття рішень, організації їх виконання та контролю.
6. Розглянути питання організації проходження .
7. Ознайомитись з організацією діловодства у відповідному управлінні.
8. Виконувати окремі доручення спеціалістів, надавати їм практичну допомогу у виконанні функціональних обов'язків.
9. Вести власні спостереження з питань організації діяльності відповідного структурного підрозділу (управління) та його спеціалістів.
10. Установити особисті контакти з метою становлення майбутньої професійної кар'єри.

ПРИБЛИЗНЕ ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Скласти аналіз вивчених психологічних явищ (необхідно проводити за допомогою психодіагностичного інструментарію). При цьому можна використовувати різні методи збору, обробки і аналізу первинної інформації даних. Студент при аналізі може використати результати опитувань, анкетування.

Для розрахунку групових норм можна використовувати:

1. Вивчення особистісної та ситуативної тривожності випробуваних за допомогою методики Спілбергера;
2. Вивчення типу акцентуації випробуваних за допомогою методики Леонгарда-Шмішека;
3. Вивчення рівня суб'єктивного контролю випробуваних за допомогою методики Роттера;
4. Вивчення агресивності випробуваних за допомогою методики Баса-Даркі.

ПРИБЛИЗНЕ ЗАВДАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

1. Вивчити загальні відомості про організацію: назва, адреса, ціль створення, структура організації. Ознайомитися з основними напрямками роботи в

центрі асоціації дитячих сімейних перинатальних медиків і психологів "Психея".

2. Провести дослідження емоційно-вольової сфери, настрою у членів асоціації дитячих сімейних перинатальних медиків і психологів «Психея» Проведення спільно з керівником практики від закладу розробку методів психокорекції, використовуючи методи розстановок, застосовуючи методи МАК.

3. Провести дослідження за допомогою метода казкотерапія.

4. Аналіз отриманих результатів. Підготовка презентації захисту виробничої практики.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

ЗВІТ

про проходження виробничої практики
здобувача першого (бакалаврського) ступеню вищої освіти
напряму підготовки 053 «Психологія»

Виконав(ла):.....

Курс:

Спеціальність: (053)психологія

Форма навчання: денна/заочна

Керівник від кафедри:_____

Захищено _____ 202_ р.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка: ECTS _____

ОНУ

2023

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
(повне найменування вищого навчального закладу)

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

виробнича

_____ (вид і назва практики)

студента _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет _____

Кафедра _____

освітньо-кваліфікаційний рівень _____

напрямок підготовки _____

спеціальність _____ (назва)

_____ курс, група _____

Студент _____ (прізвище, ім'я, по батькові)

прибув на підприємство, організацію, установу

Печатка
підприємства, організації, установи “___” _____ 20__ року

(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи

Печатка
Підприємства, організації, установи “___” _____ року

(підпис) _____ (посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Календарний графік проходження практики

№ з/п	Назви робіт	Тижні проходження практики					Відмітки про виконання
		1	2	3	4	5	
1	2	3	4	5	6	7	8
Дата							
	Відбулася зустріч із науковим керівником. Було отримано завдання для виконання : вказати перелік завдань						Виконано або невиконано
	Наступна зустріч із керівником практики, отримано додаткову інформацію та пояснення						
	Ознайомлювання із теоретичним матеріалом і принципами виконання отриманих тестових методик						
	Роздала тестові анкети обраним респондентам. Пояснила метод виконання завдань						
	Почала збирати та оброблювати результати опросників від респондентів						
	Почала проводити індивідуальні консультування із респондентами та передавати їм інтерпретацію їхніх результатів						
	Продовження обробки результатів.						

Додатковий збір новозаповнених анкет та проведення консультацій для респондентів							
ЗУМ. Консультація з керівником практики. Отримано координування подальшої роботи та оформлення отриманих результатів							
Продовжується обробка результатів анкетування, групування підрахунків балів							
Додаткова робота із теоретичним матеріалом тестування та оцінки результатів відповідей респондентів. Досконале вивчення методик тестування та складання підсумків							
Початок оформлення підсумків дослідження. Написання звітів виконаної роботи. Оформлення презентацій.							
Захист практики. ЗУМ формат							

Керівники практики:

від вищого навчального закладу _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

від підприємства, організації, установи _____

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Робочі записи під час практики

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

(підпис)

(прізвище та ініціали)

печатка

«_____» _____ 20__ року

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

Сту-

дент(ка) _____

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

Дата складання заліку „____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____

(словами)

кількість балів _____

(цифрами і словами)

за шкалою ECTS _____

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
 проходження виробничої практики на _____ (назва бази)
 студентки(та) __ курсу, _____ форми навчання
 спеціальність: _____
 освітньо-кваліфікаційний рівень: _____
 ОНУ ім. І. І. Мечникова

ПІБ студента _____

3 «___» _____ 2023 р. по «___» _____ 2023 р.

№	Дата	Етапи практики	Зміст
1		Установчий етап	<ul style="list-style-type: none"> • Участь в установчій конференції • Виділення основних завдань та вимог щодо проходження практики • Закріплення за науковим керівником практики • Отримання індивідуальних методичних рекомендацій та завдань виробничої практики
2		Організаційний етап	<ul style="list-style-type: none"> • Знайомство з базою практики: огляд науково-дослідницьких процесів на кафедрі психології на даний момент • Розробка плану роботи в період проходження виробничої практики • Затвердження плану роботи з керівниками баз практики • Формування індивідуальних планів проходження практики • Представлення звіту науковому керівнику згідно з результатами організаційного етапу практики
3		Виробничий етап	<ul style="list-style-type: none"> • Здійснювання виконання завдань проходження виробничої практики • Проведення серед учасників практики емпіричного дослідження з використанням психодіагностичних методик • Систематизація отриманого методичного та практичного матеріалу • Обґрунтування вибору конкретних практичних методик
4		Заключний етап: аналітичний	<ul style="list-style-type: none"> • Оформлення загальної звітної інформації за проходженням практики. Затвердження її науковим керівником • Підготовка до захисту та сам захист звітних робіт про проходження виробничої практики • Підбиття підсумків практики

			<ul style="list-style-type: none"> • Ведення певних пропозицій щодо удосконалення ефективності праці на базі практики.
5.		Захист виробничої практики	<ul style="list-style-type: none"> • Презентація ЗУМ

Керівник виробничої практики від кафедри
науковий ступінь, наукове
звання/посада, прізвище, ініціали). _____ (підпис)

Керівник практики від ФСПСР
ім. І. І. Мечникова
к. психол. н., доцент Данілова О. С _____ (підпис)

Навчальне видання

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА

ЕЛЕКТРОННІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
для здобувачів спеціальності 053 Психологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Електронне практичне видання

Укладачі:

Данілова Олена Сергіївна

Булгак Евеліна Дмитрівна

Ворнікова Людмила Костянтинівна

В авторській редакції

Затвердж. авт. 03.07.2023. Шрифт Times New Roman.
Системні вимоги: операційна система сумісна з програмним
забезпеченням для читання файлів формату PDF.
Обсяг 0,6 МБ. Зам. № 2601.

Видавець і виготовлювач
Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4215 від 22.11.2011 р.
65082, м. Одеса, вул. Єлісаветинська, 12, Україна
Тел.: (048) 723 28 39, e-mail: druk@onu.edu.ua